

Spis treści

CZĘŚĆ OGÓLNA

1. Historia chirurgii — <i>Artur Dziak</i>	15
2. Praca pielęgniarki na oddziale chirurgicznym i w sali pooperacyjnej — <i>Grażyna Hydzik</i>	24
Budowa i wyposażenie oddziału chirurgicznego oraz sali pooperacyjnej .	24
Organizacja opieki przedoperacyjnej	30
Organizacja opieki w sali pooperacyjnej	33
Organizacja dalszej opieki pooperacyjnej na oddziale chirurgicznym . . .	40
Wypisanie pacjenta z oddziału	44
3. Badanie chorych. Rola pielęgniarki w ustalaniu rozpoznania — <i>Wojciech Rowiński</i>	46
4. Badania dodatkowe u chorych chirurgicznych — <i>Alicja Orkiszewska</i> . . .	48
Badania laboratoryjne. Znaczenie sposobu pobierania, przechowywania i transportu materiału biologicznego	48
Badania rentgenowskie	56
Badania ultradźwiękowe	64
Badania izotopowe	65
Tomografia komputerowa	66
Magnetyczny rezonans jądrowy	67
Badania endoskopowe	67
5. Zaburzenia układu hemostazy — <i>Małgorzata Palester-Chlebowczyk</i>	72
Fizjologia układu hemostazy	72
Najczęściej występujące skazy krwotoczne	78
Skazy krwotoczne wrodzone	79
Skazy krwotoczne nabyte	80
6. Zakażenia w chirurgii — <i>Wojciech Rowiński, Jadwiga Mészáros</i>	87
Etiologia	87
Patogeneza	90
Klinika zakażeń	91

Zakażenia wywołane drobnoustrojami beztlenowymi	95
Leczenie zakażeń	97
Zakażenia szpitalne	98
Zapobieganie zakażeniom szpitalnym	99
Zasady wyjąławiania i odkażania	100
7. Zaburzenia odporności u chorych chirurgicznych — <i>Waldemar Olszewski</i> .	104
Immunoglobuliny	104
Antygen	106
Dopełniacz	107
Komórki odpornościowe	107
Zakażenie a odporność	111
Odporność na wirusy	114
Niedobory immunologiczne	114
Podstawowe testy laboratoryjne oceny stanu odporności	116
8. Przeszczepianie narządów — <i>Wojciech Rowiński</i>	118
Problemy ogólne	119
Przeszczepianie nerek	123
Przeszczepianie wątroby	127
Przeszczepianie serca	127
Przeszczepianie trzustki	128
9. Nowotwory — <i>Maria Kociszewska-Tyburcy</i>	130
Klasyfikacja nowotworów i ocena zaawansowania procesu nowotworowego	131
Zasady leczenia nowotworów	133
Nowotwory tarczycy (gruczołu tarczowego)	135
Nowotwory płuc	136
Nowotwory sutki	138
Nowotwory żołądka	140
Nowotwory jelit	141
Nowotwory skóry	144
10. Stany zagrożenia życia	147
Resuscytacja krążeniowo-oddechowa. Resuscytacja mózgu — <i>Tomasz Łazowski</i>	147
Chory nieprzytomny — <i>Tomasz Łazowski</i>	149
Wstrząs — <i>Tomasz Łazowski</i>	151
Krwotok — <i>Wojciech Rowiński</i>	153
Niewydolność oddechowa — <i>Tomasz Łazowski</i>	155
Niewydolność wątroby — <i>Wojciech Rowiński</i>	157
Ostra niewydolność nerek — <i>Joanna Matuszkiewicz-Rowińska</i>	158
Choroba zakrzepowo-zatorowa — <i>Wojciech Rowiński</i>	162
11. Gospodarka wodno-elektrolitowa i równowaga kwasowo-zasadowa — <i>Andrzej Chmura</i>	165
Zawartość wody w ustroju	165
Gospodarka elektrolitowa ustroju	170
Równowaga kwasowo-zasadowa	174

12. Żywnienie pozajelitowe — Teresa Korta	179
Wskazania do żywienia pozajelitowego	179
Preparaty stosowane w żywieniu pozajelitowym	180
Żywnienie pozajelitowe przez żyłę główną	183
Żywnienie pozajelitowe przez żyłę obwodową	184
Zasady podawania płynów alimentacyjnych	184
Powikłania żywienia pozajelitowego	186
Kontrola metaboliczna w czasie żywienia pozajelitowego	186
Rola pielęgniarki w żywieniu pozajelitowym	187
13. Przetaczanie krwi i jej pochodnych — Maria Kociszewska-Tyburcy, Wojciech Polak	189
Podstawy serologii	190
Najczęściej stosowane preparaty krwi	192
Ogólne zasady przetaczania krwi i preparatów krwiopochodnych	193
Powikłania poprzetoczeniowe	194
Przepisy prawne dotyczące przetaczania krwi i jej preparatów przez pielęgniarki	195
14. Zabiegi pielęgniarские i lekarskie wykonywane na oddziale chirurgicznym. Sprzęt i wyposażenie — Grażyna Hydzik, Alicja Orkiszewska	197
Igły i kaniule do wlewów dożylnych	197
Weneseckja	199
Tracheostomia	201
Nakłucie i drenaż jamy opłucnej	204
Nakłucie jamy brzusznej	207
Dializa otrzewnej — Joanna Matuszkiewicz-Rowińska	210
Zgłębnikowanie żołądka	214
Cewnikowanie pęcherza moczowego	219
Pomiar ośrodkowego ciśnienia żylnego	221
Nacięcie ropnia	225
15. Operacja — Bogumiła Wasiutyńska, Tomasz Łazowski	227
Zasady przygotowania chorego do operacji	227
Zasady znieczulenia do operacji	235
Znieczulenie ogólne	236
Znieczulenie miejscowe	243
Postępowanie z chorym w okresie pooperacyjnym	247
Praca pielęgniarki w bloku operacyjnym — Alicja Gembacka	253
CZĘŚĆ SZCZEGÓŁOWA	259
16. Obrażenia urazowe tkanek miękkich, jam ciała, kości	260
Obrażenia tkanek miękkich — Wojciech Rowiński	260
Rany	260
Oparzenia	262
Odmrożenia	270
Obrażenia czaszkowo-mózgowe — Witold Mazurowski	270
Mechanizm obrażeń czaszki i mózgu	270

Uszkodzenia powłok czaszki	272
Złamania kości czaszki	272
Pourazowe przetoki płynowe	274
Uszkodzenia urazowe nerwów czaszkowych	275
Zamknięte urazy czaszkowo-mózgowe	276
Zranienia postrzałowe czaszki i mózgu	286
Pourazowe powikłania zapalne	287
Urazowe obrażenia klatki piersiowej — <i>Wojciech Rowiński</i>	288
Podstawy diagnostyki	288
Wstępne postępowanie resuscytacyjne	290
Obrażenia ściany klatki piersiowej	291
Odma opłucnowa	295
Krwiak opłucnej	297
Urazowe obrażenia jamy brzusznej — <i>Wojciech Rowiński</i>	298
Zasady rozpoznawania obrażeń urazowych jamy brzusznej	299
Urazy powłok brzucha	303
Obrażenia śledziony	303
Obrażenia wątroby	304
Obrażenia przewodu pokarmowego	305
Obrażenia trzustki	305
Obrażenia przepony	305
Krwiak pozaotrzewnowy	306
Obrażenia układu moczowego	306
Obrażenia kręgosłupa, kości miednicy i kończyn — <i>Artur Dziak</i>	309
Uszkodzenia kręgosłupa	317
Uszkodzenia obręczy kończyny górnej	321
Urazy i uszkodzenia ramienia	327
Urazy i uszkodzenia okolicy stawu łokciowego	329
Uszkodzenia w obrębie przedramienia	333
Uszkodzenia w obrębie nadgarstka	333
Urazy i uszkodzenia ręki	334
Uszkodzenia miednicy	342
Uszkodzenia kończyn dolnych	344
 17. Choroby serca i płuc — <i>Tadeusz Otto</i>	355
Okres przedoperacyjny	356
Operacje kardiochirurgiczne metodą zamkniętą	359
Operacje w krążeniu pozaustrojowym	361
Operacje torakochirurgiczne	365
Opieka pooperacyjna w kardio- i torakochirurgii	368
 18. Choroby narządów jamy brzusznej — <i>Zbigniew Gruca</i>	371
Przelyk	372
Żołądek i dwunastnica	375
Wrzód trawienny żołądka i dwunastnicy	375
Rak żołądka	378
Wątroba i drogi żółciowe	380
Kamica żółciowa	380
Kamica przewodowa	381
Trzustka	385
Ostre zapalenie trzustki	385

Przewlekłe zapalenie trzustki	386
Rak trzustki	386
Śledziona	388
Jelito cienkie	389
Jelito grube	390
Rak jelita grubego i odbytu	390
Odbyt i odbytnica	392
Żylaki odbytu	392
Szczelina odbytu	393
Ropień okołodbytniczy	393
Przetoka okołodbytnicza	394
Przepukliny brzuszne — <i>Janusz Walaszewski</i>	395
Przepukliny przeponowe	399
Ostre choroby jamy brzusznej — <i>Wojciech Rowiński</i>	399
Diagnostyka	400
Ostre choroby jamy brzusznej przebiegające z objawami krwotoku	404
Ostre choroby jamy brzusznej przebiegające z zapaleniem otrzewnej	406
Niedrożność przewodu pokarmowego	408
19. Choroby narządów moczowo-płciowych — <i>Andrzej Borkowski</i>	413
Instrumentarium urologiczne. Sposoby wyjaławiania	413
Nazewnictwo urologiczne. Podstawowa symptomatologia chorób urologicznych z zarysem postępowania	420
Podstawowe zabiegi urologiczne	423
Zabiegi endoskopowe	432
Wybrane choroby narządów moczowo-płciowych	434
Przeszkody w odpływie moczu	434
Zakażenia narządów moczowo-płciowych	437
Kamica moczowa	439
Nowotwory narządów moczowo-płciowych	443
Ważniejsze wady wrodzone	445
20. Choroby ortopedyczne — <i>Artur Dziak</i>	447
Wady wrodzone	447
Płodowe zbliźnowacenie mięśni (artrogrypoza)	447
Boczne skrzywienie kręgosłupa (skolioza)	447
Wady w obrębie szyi i tułowia	450
Wady kończyny górnej	452
Wady kończyny dolnej	453
Wady nabyte	464
Wady postawy	464
Jałowe martwice kości	465
Układowe zniekształcenia i choroby narządu ruchu	468
Dysfunkcje narządu ruchu w chorobach kośćca i układu nerwowo-mięśniowego	472
Nowotwory narządu ruchu	483
Bakteryjne zapalenie kości i stawów	485
Opatrunki gipsowe	485
Wyciągi	492
21. Chirurgia gruczołów wewnętrznego wydzielania — <i>Tadeusz Tolloczko</i>	495
Tarczycza	496
Najczęściej wykonywane badania pomocnicze	497

Choroby tarczycy	499
Nowotwory złośliwe tarczycy	507
Nadnercza	508
Choroby kory nadnerczy	509
Nowotwory nadnerczy	513
Trzustka	515
Hormonalnie czynne guzy trzustki	515
22. Choroby naczyń obwodowych — Janusz Walaszewski	519
Choroby tętnic obwodowych	519
Ostre niedokrwienie kończyn	520
Przewlekłe niedokrwienie kończyn	521
Tętniak tętnic obwodowych	523
Choroby żył	525
Żylaki kończyn dolnych	526
Zakrzepica żył powierzchownych	527
Zakrzepica żył głębokich kończyn dolnych	528
Zespół pozakrzepowy	530
Choroby naczyń chłonnych	530
23. Chirurgia dziecięca — Andrzej Kamiński	534
Odrębności chirurgii dziecięcej	534
Transport dzieci na oddziały chirurgiczne	535
Wady i choroby do leczenia operacyjnego w trybie pilnym	536
Wybrane wady i choroby dziecięce	538
Specyficzne dla wieku dziecięcego choroby endokrynologiczne	541
Bezpośrednie i pośrednie powikłania niewłaściwego pielęgnowania dzieci leczonych chirurgicznie	542
Skorowidz	545